

Göteborgs Stad

Kommunstyrelsen

Miljö- och energidepartementet.

m.registrator@regeringskansliet.se

m.remiss-energi@regeringskansliet.se

Yttrande över Förslag till svensk tillämpning av nära-nollenergibyggnader. Dnr M2015/2507/Ee.

Göteborgs stad har fått möjlighet att lämna synpunkter på Boverkets rapport 2015:26 Förslag till svensk tillämpning av nära-nollenergibyggnader. Förlängd remisstid har medgivits till och med den 23 september 2015.

Göteborgs stads synpunkter

Göteborgs stads ambitioner och mål för att uppnå ett långsiktigt hållbart samhälle och minskad miljö- och klimatpåverkan är tydliga. Vikten av effektivare energianvändning och omställning till förnyelsebara energikällor återspeglas i såväl kommunens budget som i viktiga strategiskt beslutade program och handlingsplaner, däribland Miljöprogram för Göteborgs stad, Klimatstrategiskt program för Göteborg och Strategi för energieffektivisering i Göteborgs stad. Med programmet för Miljöanpassat byggande i Göteborg ställs också energikrav i samband med markanvisningar. Det finns också en stor efterfrågan på bostäder i Göteborg och det är viktigt att vi kan erbjuda bostäder i olika upplåtelseformer och prisklasser.

Allmänt

Göteborgs stad ser positivt på Boverkets ambition att försöka driva teknikutvecklingen framåt genom kraven på energiprestanda och främja lokal energiproduktion.

Flera av Boverkets förslag kan också stödjas. Dit hör bland annat att utgångspunkten för energieffektiviseringsåtgärder och krav ska baseras på "teknisk tillgänglig nivå". Att nya byggnader som ägs och används av den offentliga sektorn ska vara ett föredöme och föregångare i arbetet med energieffektivisering är också i linje med stadens intentioner men hur detta ska lösas i detalj är inte helt invändningsfritt och inte heller helt tydligt i Boverkets förslag.

Göteborgs stad har dock ett flertal invändningar och synpunkter på utredningen som sammantaget leder till att utredningen i flera delar behöver ses över.

Göteborgs stad noterar att Boverket och Energimyndigheten inte är överens om förslagen vilket hade varit att föredra när stora och viktiga förändringar inom energieffektivisering ska göras.

Boverkets byggregler

Boverkets regelverk kring energiprestanda bör ses över och vara samstämt och hållbart i ett längre perspektiv. Energikraven i byggreglerna ska handla om hur mycket energi och effekt som byggnaden behöver för att upprätthålla ett bra inomhusklimat. Byggnaden har en längre livslängd än uppvärmningssystemen som kan bytas ut över tid. En byggnads effektbehov under kalla dagar och nätter har också stor påverkan på både elsystemets och fjärrvärmens möjlighet att utvecklas i hållbar riktning vilket inte beaktats i rapporten.

Klimatskal

Staden har tidigare ställt sig positiv till den generella prioriteringsordning som föreslogs enligt EU direktivet EPBD2, d.v.s. 1 Klimatskal, 2 Installationer, 3 Förnybar energi. Klimatskalets betydelse för byggnadens energiförbrukning bedömer vi inte ha beaktats i tillräcklig grad. Ur ett långsiktigt perspektiv på energieffektivitet måste klimatskalet ingå. Energikraven måste därför kompletteras med värmegenomgångstal som styr mot energieffektivt klimatskal oavsett uppvärmningssystem vid en systemgräns som använd (köpt) energi.

Systemgräns

Göteborgs stad anser att vald systemgräns (köpt energi) gynnar elanvändning t.ex. i värmepumpar men är inte teknikneutral och riskerar att missgynna gemensamma och effektiva lösningar som fjärrvärme.

Systemgränsen nettoenergi förordas istället vilket styr energiförbrukningen i själva byggnaden och i övrigt är teknikneutral avseende uppvärmningsform. Produktion av förnyelsebar el premieras genom andra styrmedel som elcertifikat, stöd till mikroproducenter och egenproducerad energi är i de flesta fall skattebefriad.

Fritt flödande energi

”Fritt flödande energi” bör räknas in i energiprestandakraven och överskott av lokalt producerad el kan släppas på nätet och därmed tränga undan fossil energi. Förslaget kan tolkas som att vid produktion av egen energi behöver man inte bygga lika energieffektivt som om man är ansluten till gemensamma uppvärmningssystem, t.ex. fjärrvärme. Göteborgs stad anser att byggnadens behov av energi som ska regleras i byggregler och produktionsformerna bör vara teknikneutrala. Boverkets förslag bör därför omprövas i den delen.

Viktningsfaktor

Om systemgränsen levererad energi ändå kvarstår är viktningsfaktorn 2,5 för el rimlig, förutsatt att fritt flödande energi inte dras ifrån byggnadens energianvändning.

Energiprestanda

Göteborgs stad är positivt till att man höjer kraven på energiprestanda, och att detta bör ske stegvis ihop med bästa tillgängliga teknik, men anser att nivåerna bör vara bättre underbyggda och konsekvensbeskrivna. Till exempel är konsekvenserna för inomhusklimatet inte tillräckligt kartlagda. Det saknas värden och preciseringar som möjliggör en exakt bedömning av vad förslaget skulle innebära för Göteborg. Staden föreslår att klimatzonerna görs med en finare geografisk indelning vilket kan möjliggöra högre grad av standardisering som håller nere byggpriserna och att energiprestanda kan verifieras företrädesvis genom mätning med standardiserade metoder. Göteborg anser att Boverket bör titta på möjliga incitament eller sanktioner för att kraven ska efterlevas.

Konsekvens för kommunala aktörer

Göteborgs stad delar uppfattningen att det är värdefullt att den offentliga sektorn går före i effektiviseringsarbetet. Innebörden av direktivet för kommunala aktörer är dock inte entydig och beroende på tolkning avhängigt om förvaltningsformen är bolagisering eller inte. Göteborg anser att förslaget behöver förtydligas men har uppfattningen att kommunala bostadsföretag inte ska omfattas av direktivet för nya byggnader då förslaget riskerar att leda till en snedvriden konkurrens.

Befintlig bebyggelse

Som Boverket framhåller är det främst förändringar i det befintliga fastighetsbeståndet som ger mer positivt märkbara miljö- och energieffekter. Hur detta kan åstadkommas och stödjas utan att ge avkall på nybyggnadskraven är en väsentlig fråga att lösa. Göteborgs stad anser att det är i det närmsta omöjligt ur ett fastighetsekonomiskt perspektiv att tillgodose bestämmelserna i befintligt bestånd och därför bör man se över hur regelverket på bästa sätt driver energieffektiviseringen framåt även inom detta område.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen antecknade representanterna från M, FP och KD som yttrande en skrivelse från den 23 september 2015, enligt bilaga A.

Göteborg den 23 september 2015

GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Anneli Hulthén

Jonas Andrén

Remiss från Miljö- och energidepartementet: Förslag till svensk tillämpning av nära-nollenergibygnader

Stadsledningskontoret har lämnat ett balanserat tjänsteutlåtande utifrån remissinstansernas synpunkter som vi ställer oss bakom. Vi vill som tillägg trycka på vikten av omställning även för fjärrvärmesystemet. Idag är Göteborgs fjärrvärme till stor del fossilberoende i sin fjärrvärmeproduktion genom naturgas och förbränning av avfall och sopor som plast till exempel. Det är inte hållbart på sikt.

I sammanhanget vill vi också påpeka vikten av att de högre byggkostnaderna kompenseras genom förenklade reformer som syftar till att sänka andra byggkostnader, så att inte boendekostnaden höjs. Det är också viktigt att regelverket utformas så att byggprocessen inte förlängs.